

**UPUTE ZA UPORABU FORMATA UNIMARC ZA KATALOŽNI OPIS OMEĐENE I
NEOMEĐENE MREŽNE GRAĐE**

**izradile
Tanja Buzina, Sonja Pigac, Jasenka Zajec**

**Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Zagreb, 2005.**

IZDAVAČ
NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA

ZA IZDAVAČA
JOSIP STIPANOV

REDAKCIJA
TINKA KATIĆ

PRIPREMA
MARICA TOMIĆ

ISBN 953-500-046-2

1 NAMJENA

Namjena je ovih Uputa opisati aktualnu praksu u katalogizaciji neomeđene i omeđene mrežne građe u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici.

Kataložni opisi izrađuju se prema propisima Međunarodnoga standardnoga bibliografskog opisa serijskih publikacija i druge neomeđene građe: ISBD(CR)-a, Međunarodnoga standardnoga bibliografskog opisa elektroničke građe: ISBD(ER)-a i Međunarodnoga standardnoga bibliografskog opisa omeđenih publikacija: ISBD(M)-a, te propisima Pravilnika i priručnika za izradbu abecednih kataloga (dalje: PPIAK). Upute donose rješenja za pitanja na koja ti standardi i PPIAK ne daju odgovore.

Uz Upute, za strojno čitljivo katalogiziranje potrebno je koristiti i Priručnik za UNIMARC: bibliografski format, koji sadrži definicije, pojašnjenja i način uporabe polja i potpolja.

Predmet ovih Uputa nisu izrada preglednih kataložnih jedinica ni sadržajna obrada.

2 DEFINICIJE

Definicije su preuzete iz navedene literature te prilagođene za potrebe ovih *Uputa*.

Akronim. Izraz koji čine inicijali ili slova svakog uzastopnog dijela ili većih dijelova i/ili svake uzastopne riječi ili glavnih riječi višečlanog naziva.
(acronym)

Baza podataka koja se osuvremenjuje. Organizirani skup logički povezanih podataka pohranjenih u jednoj ili više računalnih datoteka koje se osuvremenjuju na integrirajući način. Uglavnom je stvara i održava sustav za upravljanje bazama podataka.
(updating database)

Bibliografska jedinica. Izraz ili pojavni oblik djela ili jedinice građe koja predstavlja osnovu za bibliografski opis.
(bibliographic resource)

Integrirajuća građa. Bibliografska jedinica koja se dopunjuje ili mijenja nadopunama koje se uključuju u cjelinu i ne ostaju izdvojene (npr., mrežna mjesta koja se osuvremenjuju). Integrirajuća građa može biti omeđena i neomeđena.
(integrating resource)

Iteracija. Svaka od uzastopnih pojava jedinice integrirajuće građe, bilo pri prvom objavljivanju ili nakon svakog kasnijeg osuvremenjivanja.
(iteration)

Izdavač. Korporativno tijelo koje pokreće izdavanje neke bibliografske jedinice i može, ali ne mora snositi troškove za njezinu izradu.
(issuing body)

Mrežna građa *vidi* Mrežna publikacija

Mrežna publikacija. Djelo/duhovni proizvod u digitalnom obliku dostupan putem komunikacijske računalne mreže.¹
(online publication)

Mrežna stranica. Stranica nekog hipertekstovnog dokumenta na World Wide Webu.
vidi i Naslovnica.
(web page)

Mrežne stranice *vidi* Mrežno mjesto

Mrežno mjesto. Smještaj na World Wide Webu; skup mrežnih stranica identificiran istim URL-om. Sinonimi su mrežne stranice, web stranice.
(web site)

Nakladnik. Pravna ili fizička osoba koja pokreće objavljivanje publikacije i snosi troškove njezina izdavanja.
(publisher)

Naslovni zaslon. Zaslon s podacima o stvarnom naslovu i, obično, podacima o odgovornosti. Može, ali ne mora biti početni zaslon građe.²
(title screen)

Naslovnica. Glavna ili početna stranica hipertekstovnog dokumenta na mrežnom mjestu. Naslovnice su podskup mrežnih stranica. Sinonimi su prva stranica, početna stranica, naslovna stranica, *home*.
(home page)

Neomeđena građa. Bibliografska jedinica koja se izdaje tijekom vremena, bez predviđenog kraja izlaženja. Obuhvaća serijske publikacije i neomeđenu integrirajuću građu.
(continuing resource)

Neomeđena integrirajuća građa. Bibliografska jedinica koja nema predviđen kraj izlaženja, a nadopunjuje se ili mijenja putem osuvremenjivanja koja nisu zasebna, već uklopljena u cjelinu.
(ongoing integrating resource)

Omeđena građa. Bibliografska jedinica koja se objavi jednom ili tijekom nekog razdoblja, ali s predviđenim krajem izlaženja. Potpuna je ili se namjerava upotpuniti u omeđenom broju dijelova, odnosno iteracija. Uključuje omeđene publikacije i omeđenu integrirajuću građu.
(finite resource)

Omeđena integrirajuća građa. Bibliografska jedinica koja izlazi (osuvremenjuje se) tijekom nekog razdoblja, s predviđenim završetkom, u konačnom broju iteracija.
vidi Omeđena građa
(finite integrating resource)

---

¹ Sve što je na internetu smatra se objavljenim.

² Termin se koristi samo kod opisa mrežnih publikacija u formatima PDF i DOC.

Omeđena publikacija. Bibliografska jedinica koja je potpuna u jednom ili više dijelova ili se namjerava upotpuniti u omeđenom broju zasebnih dijelova. *vidi* Omeđena građa (monographic publication)

Opća oznaka građe. Izraz koji općenito označuje vrstu građe kojoj publikacija pripada. (general material designation)

Serijska publikacija. Jedinica neomeđene građe koja izlazi u uzastopnim zasebnim dijelovima, obično s brojčanim ili kronološkim oznakama, bez predviđena završetka (npr., periodičke publikacije, godišnji izvještaji, novine, nizovi omeđenih publikacija). (serial)

3 IZVORI PODATAKA

Izvor podataka za opis mrežne publikacije je cijela jedinica građe obuhvaćena jedinstvenom adresom građe (jednim URL-om). Prednost se daje:

- podacima navedenim na naslovnici ili na naslovnom zaslonu,
- podacima u zaglavlju HTML-a i
- podacima iz datoteka Impresum, O nama.

Navedeni izvori podataka propisani su za skupine 1, 2, 4 i 6. Podaci koji se u ovim skupinama navode iz drugih izvora izvan same građe navode se u uglatoj zagradi. Za druge skupine opisa (skupine 3, 7, 8) dopušteno je preuzimanje podataka iz bilo kojih izvora (npr., bibliografske baze podataka), tako da u ovim skupinama nema uglatih zagrada. Kada informacije u mogućim izvorima variraju po potpunosti, prednost se daje izvoru koji pruža najpotpunije informacije.

Propisani izvor podataka za opis serijske publikacije prvi je ili najraniji dostupni dio (broj).

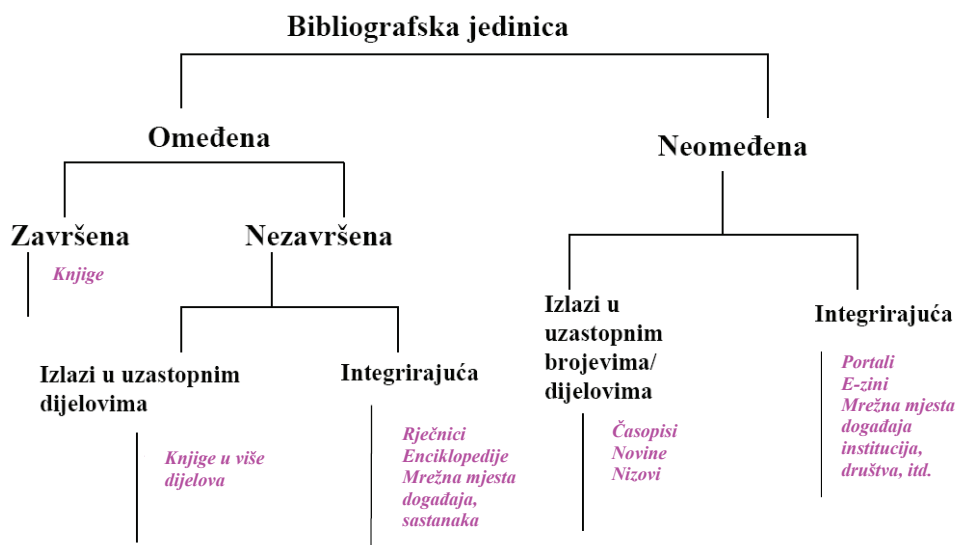
Propisani izvor podataka za opis integrirajuće građe zadnja je iteracija.

Opširnije o izvorima podataka po skupinama ISBD-a u ISBD(CR)-u i ISBD(ER)-u.

4 VRSTE GRAĐE

Mrežna građa može biti omeđena i neomeđena. **Omeđena mrežna građa** obuhvaća omeđene publikacije (knjige) i omeđenu integrirajuću građu. **Omeđene publikacije** na mreži statične su stranice koje se ne mijenjaju. **Omeđena integrirajuća građa** je ona čiji se sadržaj mijenja tijekom nekog određenog razdoblja, u konačnom broju iteracija (npr., rječnici, mrežna mjesta događaja, znanstvenih projekata, političkih kampanja).

Neomeđena mrežna građa nema predodređen završetak izlaženja, a obuhvaća serijske publikacije i neomeđenu integrirajuću građu. **Serijske publikacije** izlaze u zasebnim, uzastopnim dijelovima, a **integrirajuća neomeđena građa** mijenja se nadopunjavanjima (osuvremenjivanjima) koja nisu zasebna nego uklopljena u cjelinu, pri čemu se (uglavnom) ne mijenja cijeli sadržaj jedinice, npr., mrežna mjesta institucija, portali, e-zini.

Shematski prikaz vrsta građe

4.1 Značajne promjene neomeđene građe koje zahtijevaju izradu novog zapisa

4.1.1 Serijske publikacije

1. dodavanje, izbacivanje, promjena ili promjena redoslijeda **unutar prvih pet** riječi stvarnog naslova
2. kada dodavanje, izbacivanje, promjena ili promjena redoslijeda **prvih pet** riječi utječe na **promjenu značenja** stvarnog naslova, odnosno upućuje na **drugačiji sadržaj** ili **predmet**
3. kada na bilo kojem mjestu u stvarnom naslovu dođe do promjene naziva **korporativnog tijela** (*izuzetke vidjeti u ISBD(CR)-u, točka 0.13.1.5*)
4. kada je stvarni naslov **generički**, a **izdavač** (odnosno korporativno tijelo) promijeni svoj naziv (osim u slučaju manjih promjena naziva tijela) ili dođe do promjene izdavača
5. kada promjena podatka o **izdanju** znači promjenu **teritorijalnog područja** kojem je publikacija namijenjena
6. kada se promijeni **materijalni nositelj** (medij)
7. kada **podređeni naslov** (naslov kola) postane **neovisni** stvarni naslov
8. kada je serijska publikacija **kumulativna**, nosi isti naslov i na istom je jeziku kao i početni broj (dio), ali je **sadržaj kumulacije bitno različit**
9. kada je opisivana publikacija nastala **spajanjem** dviju ili više serijskih publikacija
10. kada je opisivana publikacija nastala **diobom**

4.1.2 Integrirajuća građa

1. kada promjena podatka o **izdanju** ukazuje na značajnu promjenu **teritorijalnog područja**
2. kada se promijeni **materijalni nositelj** (medij)
3. kada je opisivana jedinica građe nastala **spajanjem** dviju ili više jedinica
4. kada je opisivana jedinica građe nastala **diobom**

4.2 Manje promjene neomeđene građe koje ne zahtijevaju izradu novog zapisa

4.2.1 Serijske publikacije

Kod manjih promjena (detaljno navedenih u ISBD(CR)-u, točka 0.13) ne izrađuje se novi zapis, već se za promijenjeni naslov izrađuje pristupnica i napomena.

4.2.2 Integrirajuća građa

Promjene integrirajuće građe, osim onih navedenih u 4.1.2, ne zahtijevaju izradu novog zapisa, već se postojeći opis mijenja tako da odražava promjenu prema zadnjoj iteraciji.

Isto se postupa i s elektroničkim serijskim publikacijama koje ne zadržavaju ranije stvarne naslove.

5 PODATKOVNI ELEMENTI I UNIMARC POLJA I POTPOLJA

U ovom se poglavlju navode polja i potpolja UNIMARC-a koja se koriste za opis omeđene i neomeđene mrežne građe. Uz pojedina polja, potpolja i indikatore tumači se njihovo korištenje. Iscrpan popis i opis polja i potpolja vidjeti u *Priručniku za UNIMARC: bibliografski format*.

Podatkovni element	UNIMARC polje/potpolje
Oznaka zapisa	
Stanje zapisa	
Vrsta zapisa	
Bibliografska razina	
Hijerarhijska razina	
Kôd potpunosti zapisa	
Oblik kataložnog zapisa	
Podaci za identifikaciju	0- -
Identifikator zapisa	001
Identifikator verzije	005
Međunarodni standardni knjižni broj (ISBN)	010
Međunarodni standardni serijski broj (ISSN)	011
Drugi standardni identifikatori	017
Kodirani podaci	1- -
Opći podaci za obradu	100
Jezik/jezici	101
Zemlja izdavanja/proizvodnje	102
Polje kodiranih podataka: serijske publikacije	110
Polje kodiranih podataka: elektronička građa	135

ISBD

Stvarni naslovi i podaci o odgovornosti	200
Izdanje	205
Vrsta i opseg građe	230
Brojčani podaci	207
Izdavanje, raspačavanje itd.	210
Nakladnička cjelina	225
Napomene	301, 302, 304, 305, 306, 307, 312 314, 315, 316, 320, 324, 326, 327, 328, 330, 333, 334, 336 i 337
ISBN	010
ISSN	011

Mehanizam za povezivanje**4- -**

Nakladnička cjelina	410
Skup	461
Prilog	421
Matična publikacija	422
Nastavak publikacije	430
Djelomice nastavak publikacije	431
Nadomješta publikaciju	432
Djelomice nadomješta publikaciju	433
Preuzima publikaciju	434
Djelomice preuzima publikaciju	435
Nastaje spajanjem publikacije	436
Odiyeljena od publikacije	437
Nastavlja se kao	440
Djelomice se nastavlja kao	441
Nadomještena sa	442
Djelomice nadomještena sa	443
Preuzima je	444
Djelomice je preuzima	445
Dijeli se na----, ---- i na ----	446
Spaja se sa ---- i ---- te nastaje ----	447
Druga izdanja u istome mediju	451
Druga izdanja u drugome mediju	452
Reprodukcija publikacije	455

Pristupnice za pretraživanje**5- -, 7- -**

Jedinstveni stvarni naslovi	500
Usporedni stvarni naslovi	510
Ostali sporedni stvarni naslovi	517
Prethodni stvarni naslov	520
Ključni naslov	530
Skraćeni ključni naslov	531
Prošireni stvarni naslov	532
Dodatni naslov koji daje katalogizator	540
Intelektualna odgovornost	700, 701, 702, 710, 711, 712

Ostalo

Blok međunarodne uporabe	8- -
Polje izvora podataka	801
Ured za ISSN	802
Elektronička lokacija i pristup	856
Blok za nacionalnu uporabu	9- -
Interna potreba službi NSK	998

6 PRIMJENA FORMATA UNIMARC

Oznaka zapisa

Stanje zapisa:

i – prvi unos zapisa

Tumačenje: Neautoriziran, nepregledan zapis.

n – autorizirani zapis

Tumačenje: Kôd unosi redaktor zapisa.

c – ispravljen zapis

Tumačenje: Ispravljen ili osuvremenjen autoriziran zapis (redaktor zapisa zamjenjuje kôd **n** kodom **c**).

Vrsta zapisa:

l – računalni medij

Bibliografska razina:

m – omeđena publikacija, omeđena integrirajuća građa

s – serijska publikacija, neomeđena integrirajuća građa, nakladnička cjelina

Tumačenje: Za integrirajuću građu nema posebnoga koda za bibliografsku razinu pa za označivanje integrirajuće građe u polju 110, na mjestu *oznake vrste građe* koristimo kodove **g** i **f**.

Hijerarhijska razina:

0 – nema hijerarhijskog odnosa

1 – zapis na najvišoj razini

2 – zapis ispod najviše razine

Kôd potpunosti zapisa:

#³ – potpuna razina

Oblik kataložnog zapisa:

– zapis u potpunom ISBD obliku

0- - Podaci za identifikaciju zapisa

001 Identifikator zapisa

Tumačenje: Unosi se strojno.

---

³ Znak # označava prazninu.

- 005**   **Identifikator verzije**
Tumačenje: Unosi se strojno.
- 010**   **Međunarodni standardni knjižni broj (ISBN)**
- \$a Broj**
\$b Objašnjenje
\$y Poništen broj
\$z Pogrešan broj
Tumačenje: Kada je ISBN poznat iz bilo kojeg izvora podataka, navodi se u opisu.
Kada mrežna publikacija ima isti ISBN kao i njena verzija na drugom mediju (npr., CD-ROM ili tiskani oblik), u zapisu za mrežno izdanje upisujemo identifikator koji je na građi, i to u potpolje \$z (pogrešan broj).
- 011**   **Međunarodni standardni serijski broj (ISSN)**
- \$a Broj**
\$b Objašnjenje
\$y Poništen broj
\$z Pogrešan broj
Tumačenje: Kada je ISSN poznat iz bilo kojeg izvora podataka, navodi se u opisu.
Kada mrežna publikacija ima isti ISSN kao i njena verzija na drugom mediju (npr., CD-ROM ili tiskani oblik), u zapisu za mrežno izdanje upisujemo identifikator koji je na građi, i to u potpolje \$z (pogrešan broj).
- 017**   **Drugi standardni identifikatori**
- \$a Standardni broj**
\$b Objašnjenje
\$y Pogrešan broj
\$2 Izvor koda
Tumačenje: Polje sadrži standardni broj ili kôd za koji ne postoji posebno polje u UNIMARC-u.
- 1- -**   **Kodirani podaci**
- 100**   **Opći podaci za obradu**
- \$a Opći podaci za obradu**
Datum unosa
Vrsta godine izdavanja
a – tekuća serijska publikacija, neomeđena integrirajuća građa, nakladnička cjelina čije se izlaženje nastavlja (npr., a19819999)

Tumačenje: Ako je početna godina izdavanja nepoznata, na mjesto znakova za Godinu izdavanja 1 unosi/unose se crtica/crtice, npr., a19--9999

b – serijska publikacija čije je izlaženje završeno (npr., b19452004)

Tumačenje: Ako je završna godina izdavanja nepoznata, na mjesto znakova za Godinu izdavanja 2 unosi/unose se crtica/crtice, npr., b198019--

d – omeđena građa završena pri izdavanju ili unutar jedne godine

e – digitalna reprodukcija

Tumačenje: Godina izdavanja 1 je godina objavljivanja digitalne reprodukcije na mreži, a Godina izdavanja 2 je godina izdavanja izvornog izdanja (npr., e20031994).

f – omeđena građa čija je godina izdavanja nesigurna

Tumačenje: Treba unijeti približnu godinu, bez praznina (npr., f2003).

g – omeđena publikacija čije se izlaženje nastavlja (npr., g20049999)

101

Jezik jedinice

Tumačenje: Kodovi za jezik navode se malim slovima (tri slova znaka). Popis kodova za jezike vidjeti u *Priručniku za UNIMARC: bibliografski format*, Dodatak A.

Ako je publikacija na više od tri jezika, navodi se kôd **mul**.

1. indikator:

0 – jedinica građe je na izvornom jeziku (do tri jezika)

1 – jedinica građe je prijevod izvornog djela

2 – jedinica građe sadrži prijevode

Tumačenje: Prvi indikator pokazuje je li građa na izvornom jeziku, je li prijevod ili sadrži prijevode.

2. indikator: # (nije određen)

\$a Jezik teksta

\$c Jezik izvornog djela

\$d Jezik sažetka

\$g Jezik glavnoga stvarnog naslova ako nije prvi jezik teksta

\$j Jezik podnaslova

102

Zemlja izdavanja

Tumačenje: Kodovi za zemlju navode se velikim slovima (dva slova znaka). Popis kodova za zemlje vidjeti u *Priručniku za UNIMARC: bibliografski format*, Dodatak B.

Ako je zemlja izdavanja nepoznata navodi se kôd **XX**.

Za više od tri zemlje izdavanja navodi se kôd **ZZ**.

110

Polje kodiranih podataka: serijske publikacije

Tumačenje: Polje se upotrebljava i za neomeđenu i omeđenu integrirajuću građu.

serijske publikacije - labela nls1

\$a/0 Oznaka vrste serijske publikacije:	a – periodička publikacija b – nakladnička cjelina c – novine
\$a/1 Učestalost izlaženja: jedan od kodova navedenih u <i>Priručniku za UNIMARC: bibliografski format</i>	
\$a/2 Redovitost: jedan od kodova navedenih u <i>Priručniku za UNIMARC: bibliografski format</i>	
\$a/3 Kôd za vrstu građe	#
\$a/4-6 Kôd za prirodu sadržaja	#
\$a/7 Indikator za publikacije s konferencije	0
\$a/8 Kôd o uvjetima nabave naslovnog lista	x
\$a/9 Kôd o uvjetima nabave kazala	x
\$a/10 Kôd o uvjetima nabave kumulativ. kazala	0

integrirajuća neomeđena građa - labela nls1

\$a/0 Oznaka vrste serijske publikacije:	g – mrežno mjesto f – baza podataka
\$a/1 Učestalost izlaženja: jedan od kodova navedenih u <i>Priručniku za UNIMARC: bibliografski format, uz novi kôd "p" za građu koja se osuvremenjuje više puta dnevno</i> . Odgovarajuća napomena u polju 326 glasi: Osuvremenjuje se stalno.	
\$a/2 Redovitost: jedan od kodova navedenih u <i>Priručniku za UNIMARC: bibliografski format</i>	
\$a/3 Kôd za vrstu građe	#
\$a/4-6 Kôd za prirodu sadržaja	#
\$a/7 Indikator za publikacije s konferencije	0
\$a/8 Kôd o uvjetima nabave naslovnog lista	x
\$a/9 Kôd o uvjetima nabave kazala	x
\$a/10 Kôd o uvjetima nabave kumulativ. kazala	0

integrirajuća omeđena građa - labela nlm0

\$a/0 Oznaka vrste serijske publikacije:	g – mrežno mjesto f – baza podataka
\$a/1 Učestalost izlaženja	u
\$a/2 Redovitost	u
\$a/3 Kôd za vrstu građe	#
\$a/4-6 Kôd za prirodu sadržaja	#
\$a/7 Indikator za publikacije s konferencije	0
\$a/8 Kôd o uvjetima nabave naslovnog lista	x
\$a/9 Kôd o uvjetima nabave kazala	x
\$a/10 Kôd o uvjetima nabave kumulativ. kazala	0

135 Polje kodiranih podataka: elektronička građa

1. indikator: # (nije određen)
2. indikator: # (nije određen)

\$a/0 Vrsta elektroničke građe

- a** – brojčani podaci
- b** – računalni program
- c** – slikovni podaci
- d** – tekstovni podaci
- v** – kombinacija različitih datoteka
- u** – nepoznato
- z** – drugo

Tumačenje: Unosi se kôd koji označava vrstu datoteka (odnosi se na podatke u polju 230).

\$a/1 Posebna oznaka građe

- r** – online sustavi

\$a/2 Boja

- a** – jedna boja
- b** – crno-bijelo
- c** – više boja
- g** – siva skala
- m** – različita svojstva
- n** – nije primjenjivo
- u** – nepoznato
- z** – drugo

\$a/3 Dimenzije

- n** – nije primjenjivo

\$a/4 Zvuk

- #** – bez zvuka
- a** – sa zvukom
- u** – nepoznato

Tumačenje: Unosi se kôd koji označava je li svojstvo zvuka sastavni dio računalne datoteke.

\$a/5-7 Dubina boje

- u** – nepoznato

\$a/8 Broj formata datoteka

- u** – nepoznato

\$a/9 Oznaka potvrde kvalitete

- u** – nepoznato

\$a/10 Prethodnik/izvor

u – nepoznato

\$a/11 Stupanj kompresije

u – nepoznato

\$a/12 Kvaliteta prijenosa u digitalni oblik

u – nepoznato

Primjer:

135 ## \$a vrcn ---uuuuu

200 1# \$a Filmski.net

\$b Elektronička građa

\$f urednica Inesa Antić

230 ## \$a Podaci

Prvo mjesto znaka u polju 135 odnosi se na oznaku vrste građe (kôd v koji korespondira sa sadržajem polja 230), drugo mjesto znaka (kôd r) označava mrežnu građu.

Primjer: nakladnička cjelina

135 ## \$a zrnn nnnuunuu

200 1# \$a Biblioteka Mali rakun

\$b Elektronička građa

230 ## \$a Podaci

Kod opisa nakladničke cjeline u polje 135 uvijek se unose kodovi: zrnn nnnuunuu.

2- - Blok glavnog opisa

200 Stvarni naslov i podaci o odgovornosti

\$a Glavni stvarni naslov

Tumačenje: Glavni stvarni naslov preuzima se uglavnom doslovce iz propisanih izvora podataka osim u pogledu velikih slova, interpunkcije, itd. Ako su dijelovi glavnog stvarnog naslova ili neka slova u naslovu posebno grafički istaknuti, velika i mala slova pišu se prema pravopisnim pravilima jezika kojim je pisan tekst predložka, npr., na građi je naslov napisan *ZaMirZINE*, u opisu navodimo naslov *Zamirzine*.

Obavezna je napomena o izvoru glavnoga stvarnog naslova. *Opširnije u: 3- - Napomene, polje 304.*

Primjer:

200 1# \$a Geografija

\$b Elektronička građa

304 ## \$a Stv. nasl. s naslovnice

Kada se naslov neomeđene građe na naslovnici javlja u ispisanom obliku i u obliku akronima, **za glavni stvarni naslov uvijek se uzima potpuniji oblik**, a za akronim se izrađuje pristupnica u polju 540.

Primjer: glavni stvarni naslov potpuni je oblik naziva

200 1# \$a Knjižnice grada Zagreba

\$b Elektronička građa

540 1# \$a KGZ

Na naslovnici mrežne građe često se javlja naslov u obliku potpune internetske adrese, npr., *www.krapina.hr* ili *www.online.hr*. Kada ni jedan dio takvoga izraza nije posebno grafički istaknut (npr., veličinom ili debljinom slova), smatramo ga jednom riječju koja počinje akronimom i navodimo velikim početnim slovima.

Primjer: niti jedan dio naslova nije posebno grafički istaknut

200 1# \$a WWW.krapina.hr

\$b Elektronička građa

\$e službene stranice grada Krapine

Kada je u takvom izrazu jedna riječ posebno grafički istaknuta, onda za stvarni naslov navodimo samo istaknuti dio cijeloga izraza (npr., u "www.**pedala**.hr" istaknut je dio "pedala" pa je glavni stvarni naslov jedinice građe *Pedala*). Potpuni izraz u obliku internetske adrese smatramo inačicom stvarnog naslova i navodimo ga u napomeni o sporednim stvarnim naslovima (polje 312).

Znak @⁴ pojavljuje se u naslovu publikacije u različitim značenjima. Kako se on zbog tehničkih zapreka ne može reproducirati u kataložnom zapisu, umjesto njega unosi se slovo koje zamjenjuje. Ako se koristi kao prijedlog (*at*, *na* itd.), taj se prijedlog unosi u zapis u uglatoj zagradi na jeziku glavnoga stvarnog naslova.

Primjer: znak @ kao prijedlog "na" u glavnome stvarnom naslovu

200 1# \$a Gnatologija[na]net (na izvorniku je Gnatologija@net)

\$b Elektronička građa

Kada se negdje na građi (npr., u zaglavlju HTML-a, u datoteci *O nama*, u *Impresumu*, ili na samoj naslovnici) stvarni naslov javlja u kojoj drugoj varijanti, taj podatak uvijek navodimo u napomeni o sporednim stvarnim naslovima.

Opširnije o sporednim stvarnim naslovima u: 3- - Napomene, polje 312.

---

⁴ Na engleskom "at".

Promjena naslova neomeđene integrirajuće građe ne zahtijeva izradu novog zapisa. Naslov se daje prema zadnjoj iteraciji, u istom zapisu, a prethodni se bilježi u napomeni. *Opširnije u: ISBD(CR), točka 0.12.*

Primjer: promjena glavnoga stvarnog naslova integrirajuće građe bilježi se u napomeni istog zapisa

200 1# \$a T Portal
    \$b Elektronička građa
    \$f glavni urednik Goran Žabić
304 ## \$a Prethodni stv. nasl.: Moj HT hinet ; HTnet

Značajne promjene naslova serijske publikacije zahtijevaju izradu novog zapisa. *Opširnije u: ISBD(CR), točka 0.12.1.*

Primjer:

a) prvi zapis za serijsku publikaciju

200 0# \$a Bilten iz područja meteorologije, hidrologije, primijenjene meteorologije i zaštite
    čovjekova okoliša
    \$b Elektronička građa
    \$f glavni urednik Davor Nikolić
337 ## \$a Pristup: World Wide Web ; ranije dostupno na URL:
    <http://www.tel.hr/dhmz/klima/publikacije.html>
440 #1 \$1 001431031034
    \$1 5300#\$aMeteorološki i hidrološki bilten\$bOnline
    \$1 011##\$a1334-3025

b) novi zapis za promijenjeni glavni stvarni naslov gornje publikacije

200 0# \$a Meteorološki i hidrološki bilten
    \$b Elektronička građa
    \$f glavni i odgovorni urednik Branko Gelo
430 #1 \$1 001421106187
    \$1 011##\$a1333-9427
    \$1 5300#\$aBilten iz područja meteorologije, hidrologije, primijenjene meteorologije i
    zaštite čovjekova okoliša\$bOnline
856 4# \$u <http://klima.hr/bilten.html>

Kod nejedinstvenih i generičkih naslova neomeđene građe indikatori u polju 200 su 0#, a pristupnica je ključni naslov koji zajedno s ISSN-om dodjeljuje nacionalni ured za ISSN. Ako ključni naslov (polje 530) ne postoji, za pristupnicu se koristi polje 532 s indikatorima 13 za prošireni naslov.

\$b Opća oznaka građe

Tumačenje: Označava vrstu građe kojoj publikacija pripada. Navodi se na početku opisa izrazom *Elektronička građa*.

Piše se velikim početnim slovom i slijedi neposredno iza glavnog stvarnog naslova (200\$a), a ispred, npr., usporednog stvarnog naslova, podnaslova i podataka o odgovornosti.

Opširnije o navođenju opće oznake građe u: ISBD(ER), točka 1 i 1.2.

Primjer:

200 1# \$a Smjernice za uporabu formata UNIMARC za opis elektroničke građe
\$b Elektronička građa

Primjer:

200 1# \$a Film.hr
\$b Elektronička građa
\$e hrvatski film online

Za serijske publikacije čiji se naslov sastoji od zajedničkoga stvarnog naslova i podređenoga stvarnog naslova, opća oznaka građe navodi se iza podređenoga stvarnog naslova (iza oznake kola i iza naslova kola).

Primjer: opća oznaka građe iza naslova kola

2001# \$a Hrvatska bibliografija
\$h Niz C
\$i Serijske publikacije
\$b Elektronička građa

\$e Podnaslov

Tumačenje: Ako je naveden na građi, podnaslov se navodi u glavnom opisu.

Primjer:

2001# \$a Kultura u predgrađu
\$b Elektronička građa
\$e posttraumatska komedija

Za integrirajuću neomeđenu građu podatak o podnaslovu navodi se kada pojašnjava ili proširuje glavni stvarni naslov ili kada je potreban za identifikaciju građe.

Primjer:

200 1# \$a Koprivnica.hr
\$b Elektronička građa
\$e službene stranice Grada Koprivnice

Podaci koji nabrajaju sadržaj trenutne iteracije ili se odnose na osuvremenjenost sadržaja ne navode se kao podnaslov.

Kada se podnaslov promijeni ili ga više nema, zapis za integrirajuću građu odražavat će podatke iz zadnje iteracije, a promjenu ne bilježimo u napomeni.

Primjer: promjenu podnaslova integrirajuće građe ne bilježimo u napomeni

200 1# \$a WWW.hr

\$b Elektronička građa

\$e hrvatski homepage od 1994.

Podnaslov iz prethodne iteracije je "hrvatski homepage".

Promjene podnaslova serijskih publikacija navode se u napomeni kada se smatraju značajnim za korisnike. *Opširnije u: 3- - Napomene, polje 312.*

\$d Usporedni stvarni naslov

Tumačenje: Navodi se kada se javlja uz glavni stvarni naslov u propisanom izvoru podataka.

Primjer:

200 1# \$a Istarska županija

\$b Elektronička građa

\$d Regione istriana

\$f glavni urednik Oriano Otočan

510 1# \$a Regione istriana

\$z ita

Za usporedni stvarni naslov serijske i integrirajuće građe uvijek se daje pristupnica u polju 510.

\$f Podaci o odgovornosti

Tumačenje: Podatke o odgovornosti navodimo kada su formalni podaci izrijekom navedeni na građi u propisanim izvorima podataka. Navode se u obliku u kojem se javljaju na građi.

Primjer: serijska publikacija

200 0# \$a Croatian government bulletin

\$b Elektronička građa

\$f executive editor Igor Mrduljaš

Primjer: integrirajuća građa

200 1# \$a Medicinski fakultet

\$b Elektronička građa

\$f glavna i odgovorna urednica web stranica Sunčana Kukolja Taradi

Podatak o individualnom uredniku neomeđene građe (npr., glavni urednik web stranica ili glavni urednik serijske publikacije) navodimo u polju 200\$f kada je formalno naveden na građi (obično u datoteci Impresum), ali bez pristupnice u polju 702.

Kada za jedinicu neomeđene građe postoji više podataka o odgovornosti, u opisu se navodi samo najviši stupanj odgovornosti.

Ako su na građi navedeni:

1. glavni urednik i odgovorni urednik ⇒ navodi se glavni urednik
2. urednik i odgovorni urednik ⇒ navodi se odgovorni urednik
3. glavni i odgovorni urednik i glavni/odgovorni urednik ⇒ navodi se glavni i odgovorni urednik
4. glavni urednik i urednik internet/web izdanja ⇒ navodi se glavni urednik; urednik internet/web izdanja se ne navodi

Specifičnost je integrirajuće građe da se uz podatak o uredniku ponekad javlja i podatak o autoru mrežnih stranica (u smislu idejnog začetnika ili voditelja projekta). Taj se podatak navodi u glavnom opisu.

Primjer: integrirajuća građa

200 1# \$a Indeks.hr

\$b Elektronička građa

\$f glavna urednica Andreja Hudika

\$g autor portala, savjetnik Matija Babić

Kada je potrebno dodatno objasniti funkciju osobe ili korporativnog tijela koje navodimo u podacima o odgovornosti, u uglatoj zagradi dodajemo izraze koji to objašnjavaju. *Opširnije u: PPIAK, čl. 193/18.*

Primjer:

200 1# \$a Divovski koraci

\$b Elektronička građa

\$f [autor teksta, priprema i obrada] Krešimir Pintarić

700 #1 \$3 970402024

\$a Pintarić

\$b Krešimir

Kada se u glavnom stvarnom naslovu ili podnaslovu neomeđene građe ili anonimne omeđene publikacije javlja naziv korporativnog tijela, ono dobiva pristupnicu u polju 712.

Podaci o odgovornosti koji se odnose na izradu i održavanje mrežnih stranica u tehničkom smislu ne navode se u opisu. Takva je vrsta podataka obično popraćena izrazima: *webmaster, održavanje stranica, tehnički administrator stranica, izrada stanica.*

205

Izdanje

Tumačenje: Podatak o izdanju navodi se izrazima koji se javljaju na građi (npr., online izdanje, web izdanje, web verzija, elektroničko izdanje).

Primjer:

205 ## \$a Internetsko izd.

Novim izdanjem omeđene publikacije, kada treba izraditi novi bibliografski zapis, smatraju se značajne promjene u intelektualnom ili umjetničkom sadržaju jedinice građe, izdanja na različitim medijima

(npr., CD-ROM, internet, tiskano izdanje), izdanja istoga sadržaja na različitim jezicima.

Svako osuvremenjivanje jedinice integrirajuće građe ne smatra se novim izdanjem. Podatak o novoj verziji navodi se u napomeni.
Opširnije u: 3- - Napomene, polje 316.

Razlike u formatima datoteka (npr., ista publikacija u formatima PDF, HTML, DOC) ne smatraju se novim izdanjem koje zahtijeva novi bibliografski zapis.
Opširnije u: 3- - Napomene, polje 307.

Različita izdanja jednoga naslova međusobno se povezuju poljima 45-UNIMARC-a.
Opširnije u: 4- - Blok za povezivanje kataložnih jedinica..

230 Skupina posebne građe: svojstva elektroničke građe

Tumačenje: Oznaka vrste građe (svojstva elektroničke građe) navodi se na hrvatskom jeziku, bez izraza *elektronički*. Podaci koji pobliže označavaju vrstu građe obavezno se navode u ovoj skupini. Odabir oznake vrste građe određen je kodiranim podacima u polju 135 \$a/0. Ako se smatra potrebnim, podatak o opsegu za omeđenu građu može se navesti u odgovarajućoj napomeni (polje 336). Podaci o opsegu neomeđene građe ne navode se.

Oznake vrste građe su:

- a. podaci (npr., tekstovni, brojčani, slikovni itd.),
- b. programi i
- c. podaci i programi (npr., online službe, mrežna mjesta).

Tumačenje: Ove općenite oznake vrste građe unose se u polje 230, a detaljniji podaci o vrsti građe u napomeni 336.

Primjer: omeđena publikacija

135 ## \$a vrcu ---uuuuuu

200 1# \$a Beyond frontiers

\$b Elektronička građa

230 ## \$a Tekstovni i slikovni podaci

Primjer: serijska publikacija (časopis)

135 ## \$a drcu uuuuuuuu

200 0# \$a Acta clinica Croatica

\$b Elektronička građa

230 ## \$a Tekstovni podaci

Primjer: neomeđena integrirajuća građa (mrežno mjesto)

135 ## \$a vrcn nnnuuuuu

200 0# \$a Klik

\$b Elektronička građa

230 ## \$a Podaci

207 Skupina posebne građe: serijske publikacije - broježani podaci

Tumačenje: Za serijske publikacije navode se brojevi i/ili oznake razdoblja prvog i/ili posljednjeg dijela. Propisani izvor podataka uključuje cijelu jedinicu građe i vanjske izvore, npr., nacionalne bibliografije.

Ako je izvor podataka za broježane oznake i prvog i posljednjeg broja nedostupan, cijela se skupina izostavlja.

Za integrirajuću se građu broježani podaci (polje 207) ne navode jer ona nema zasebne brojeve niti odvojene dijelove.

Primjer: serijska publikacija (broježani podaci i svojstva elektroničke građe)

135 ## \$a drcn uuuuuuu

200 0# \$a Croatica chemica acta

\$b Elektronička građa

207 #0 \$a Vol.69,no.1(1996)- .

230 ## \$a Podaci

210 Izdavanje, raspačavanje itd.

Tumačenje: U ovom kontekstu *izdavanje* podrazumijeva objavljivanje na mreži u svrhu javne dostupnosti publikacije.

Kada su podaci o mjestu izdavanja, nakladniku i godini izdavanja navedeni u propisanim izvorima podataka, navodimo ih u ovom polju.

Primjer: podaci navedeni u datoteci Impresum

210 ## \$a Zagreb

\$c Prva stranica

\$d 2002- .

\$a Mjesto izdavanja/objavljivanja

Tumačenje: Navodimo ga u obliku u kojem se javlja na građi.

Mjesto izdavanja navedeno je obično u datoteci Impresum ili na dnu naslovnice.

Primjer: podaci iz impresuma na dnu naslovnice

210 ## \$a Zagreb

\$c FSB

\$d [2002 ?]- .

Kada mjesto izdavanja nije navedeno, u uglatoj zagradi unosimo sjedište izdavača.

Primjer: u impresumu na dnu naslovnice naveden je samo naziv izdavača, ali ne i mjesto izdavanja

210 ## \$a [Zagreb]
\$c Zdravlje.hr
\$d 2003- .

Kada je podatak o mjestu izdavanja nesiguran, u uglatoj se zagradi navodi naziv vjerojatnog mjesta s upitnikom na kraju.

Kada je podatak o mjestu izdavanja nepoznat, u uglatoj zagradi navodimo kraticu [S.I.].

\$c Nakladnik

Tumačenje: Nakladnik je osoba ili korporativno tijelo koje neki sadržaj objavljuje na mreži. Naziv nakladnika obično je formalno naveden u datoteci Impresum.

Primjer:

200 1# \$a Vidilab.com
210 ## \$a Zagreb
\$c VIDII Computer Publishing
\$d 2002- .

Naziv nakladnika u potpolju 210\$c navodimo u obliku u kojem se javlja na građi (potpuni ili skraćeni oblik), i kada se potpuni naziv nakladnika javlja u polju 200.

Primjer: na građi je naziv nakladnika naveden u potpunom obliku

200 1# \$a Institut za etnologiju i folkloristiku
210 ## \$a Zagreb
\$c Institut za etnologiju i folkloristiku
\$d 2003- .

Primjer: na građi je naziv nakladnika naveden u skraćenom obliku

200 1# \$a Fakultet strojarstva i brodogradnje
210 1# \$a Zagreb
\$c FSB
\$d [2002 ?]- .

Na mrežnoj građi često nema formalnog podatka o nakladniku, ali ako se može utvrditi da je tijelo čiji se naziv javlja u polju 200 ujedno i nakladnik opisivane građe, onda u potpolju 210\$c naziv nakladnika možemo navesti u uglatoj zagradi (npr., mrežne stranice ministarstava, službene stranice gradova i županija).

Primjer: integrirajuća građa (službene stranice grada)

200 1# \$a Pazin

210 ## \$a [Pazin

\$c Grad Pazin]

\$d [200-?]- .

Ako je podatak o nakladniku nepoznat, u uglatoj zagradi navodimo kraticu [s. n.].

Podatak koji se javlja na građi uz izraz "powered by" nema funkciju nakladnika i u opisu ga ne navodimo.

\$d Godina izdavanja/objavljivanja

Tumačenje: Godina izdavanja/objavljivanja navodi se kako je navedena na građi. Ako se godina objavlivanja na mreži ne može utvrditi, u uglatoj zagradi navodi se približna godina objavlivanja.

Primjer: omeđena publikacija

100 ## \$a 20041202**f2003** y0hrvy0191 ba

210 ## \$d [2003 ?]

Na mrežnim omeđenim publikacijama u formatu PDF koje su kopija tiskanoga izdanja, na naslovnom zaslonu navedena je godina izlaženja tiskane publikacije. Ako ne znamo točnu godinu objavlivanja mrežne inačice, u uglatoj zagradi navodimo godinu s naslovnog zaslona, s upitnikom na kraju, a u polju 100 za godinu izdavanja unosimo kôd **f**.

Za serijske publikacije navodimo godinu izlaženja prvog broja, odnosno objavlivanja na mreži. Brojčane oznake koje se navode u polju 207 mogu se, ali ne moraju, podudarati s godinom izdavanja u polju 210. Mnogi izdavači retroaktivno objave starije brojeve na mreži, pri čemu brojčana oznaka može biti i znatno ranija od prvog objavlivanja na mreži, npr., god.10(1988) može se pojaviti na mreži 2003. Važno je da se godina navedena u polju 100 podudara s godinom izdavanja u polju 210.

Za integrirajuću građu navodi se, ako je poznata, početna godina objavlivanja na mreži, odnosno godina u kojoj je građa prvi puta bila dostupna. Ako se početna godina ne može sa sigurnošću utvrditi, u uglatoj se zagradi sa znakom upitnika, navodi približna godina. Isto vrijedi i za godinu prestanka izlaženja.

215 Materijalni opis

Tumačenje: Za mrežnu građu ne izrađuje se materijalni opis. Pojediniosti o zvuku i boji ili podatak o broju stranica za publikacije u formatu PDF mogu se navesti u napomeni o materijalnom opisu (polje 307).

225 Nakladnička cjelina

Tumačenje: Opis nakladničke cjeline izrađuje se prema propisima ISBD(CR)-a. I omeđene publikacije i neomeđena građa mogu biti dio nakladničke cjeline. Internetska adresa na kojoj nalazimo podatak o nakladničkoj cjelini upisuje se u Napomenu o načinu pristupa, polje 337.⁵ Primjer za opis nakladničke cjeline vidjeti u: *Potpuni primjeri opisa* na kraju teksta.

Primjer: omeđena publikacija koja je dio nakladničke cjeline

200 1# \$a Ispod ovih vjetrenjača
    \$b Elektronička građa
    \$f Dubravko Zebić
225 2# \$a Biblioteka Mali rakun
    \$v knj. 4
410 #1 \$1 001421209212

Kada je mrežno izdanje kopija tiskane publikacije (uglavnom format PDF) koja je dio neke nakladničke cjeline, za nakladničku cjelinu mrežnog izdanja ne izrađujemo novi zapis nego u polju 225 unosimo naslov nakladničke cjeline i poljem 410 povezujemo sa zapisom za nakladničku cjelinu u tiskanom obliku.

Primjer:

a) zapis za tiskano izdanje omeđene publikacije (labela: nam2)

200 1# \$a Terra magica
225 2# \$a Biblioteka Zrikavac
410 #1 \$1 001970328057 (nakl. cjelina - tiskani oblik)

b) zapis za elektroničko izdanje omeđene publikacije (labela: nlm2)

200 1# \$a Terra magica
    \$b Elektronička građa
225 2# \$a Biblioteka Zrikavac
410 #1 \$1 001970328057 (nakl. cjelina - tiskani oblik)

Isto postupamo i s omeđenom publikacijom na mreži koja je tematski broj časopisa, tj. povezujemo je sa zapisom za časopis u tiskanom obliku.

⁵ U opisu nakladničke cjeline mrežnu adresu ne navodimo u polju 856.

3- - Napomene

Tumačenje: Za svu mrežnu građu obavezne su Napomena o pristupu (polje 337) i Napomena o izvoru stvarnog naslova (polje 304). U Uputama se napomene navode redoslijedom kojim se ispisuju u zapisu.

326 Napomena o učestalosti izlaženja

Tumačenje: Kod opisa neomeđene građe ovo je prva i obavezna napomena. Koristi se za učestalost izlaženja serijske publikacije i učestalost osuvremenjivanja integrirajuće građe.

Primjer: serijska publikacija (časopis koji izlazi dvaput na godinu)

110 ## \$a ajaz 0xx0co

326 ## \$a Izlazi polugodišnje

Primjer: neomeđena integrirajuća građa (mrežno mjesto koje se osuvremenjuje više puta dnevno)

110 ## \$a gpaz 0xx0co

326 ## \$a Osuvremenjuje se stalno

Ako je učestalost neredovita (y) ili nepoznata (u), takvom se navodi i redovitost.

110 ## \$a gyyz 0xx0co

326 ## \$a Osuvremenjuje se u neredovitim vremenskim razmacima

110 ## \$a guuz 0xx0co

326 ## \$a Osuvremenjuje se u nepoznatim vremenskim razmacima

337 Napomena o zahtjevima sustava i Napomena o načinu pristupa

Tumačenje: Napomena o načinu pristupa obvezna je za sve vrste mrežne građe. Napomena o zahtjevima sustava nije obavezna za mrežnu građu. Navodi se samo ako se smatra potrebnom. Ako se unose obje, svaka se unosi u posebno polje. Prvo se unosi Napomena o zahtjevima sustava (polje 337/0), a potom Napomena o načinu pristupa (polje 337/1). Ako se Napomena o zahtjevima sustava ne navodi, tada se Napomena o načinu pristupa unosi u polje 337/0.

Primjer: u zapisu se navode obje napomene

337/0 ## \$a Zahtjevi sustava: Real Player, NetShow Player

337/1 ## \$a Pristup: World Wide Web

Primjer: u zapisu se navodi samo Napomena o načinu pristupa

337/0 ## \$a Pristup: World Wide Web

Tumačenje: Ako opisana publikacija **više ne postoji na mreži**, izvorna adresa na mreži briše se iz polja 856 i navodi u ovoj napomeni.

Primjer: publikacija više nije dostupna na mreži (nema 856 4# \$u)
337 ## \$a Pristup: World Wide Web ; **ranije dostupno na URL:** http://www.strijelac.hr/e-klasici_knjige/U_noci.zip

Tumačenje: Ako je publikacija **promijenila adresu na mreži (URL)**, prethodnu adresu na kojoj više nije dostupna navodimo u ovoj napomeni, a u polju 856 navodimo sadašnju mrežnu adresu.

Primjer: publikacija je promijenila mrežnu adresu (ima 856 4# \$u)
337 ## \$a Pristup: World Wide Web ; **ranije dostupno na URL:** http://www.bicikl.com
856 4# \$u http://www.bicikl.hr (sadašnja mrežna adresa)

Tumačenje: Kod opisa nakladničke cjeline u ovoj se napomeni navodi mrežna adresa na kojoj je nakladnička cjelina dostupna; to su mrežne stranice nakladnika.

Primjer: zapis za nakladničku cjelinu
337 ## \$a Pristup: World Wide Web. URL: http://www.elektronickeknjige.com/index.htm

Tumačenje: Kod dvorazinskog opisa omeđenih publikacija, mrežnu adresu na kojoj su dostupni podaci o gornjoj razini navodimo u ovoj napomeni.

Primjer: gornja razina dvorazinskog zapisa
337 ## \$a Pristup: World Wide Web. URL:
www.hidd.hr/projects/europrirucnik/europrirucnik.php

304 Napomena o glavnom stvarnom naslovu i o prijevodu

Tumačenje: Ovdje spadaju napomene koje se odnose na izvor stvarnog naslova, na glavni stvarni naslov (promjene), prijevod ili preradbu.

Primjer: izvor stvarnog naslova za publikaciju u formatu HTML
304 ## \$a **Stv. nasl. s naslovnice**

Za publikacije u formatu PDF napomena o izvoru stvarnog naslova glasi: Stv. nasl. s nasl. zaslona.

Za manje promjene glavnog stvarnog naslova serijskih publikacija koje ne zahtijevaju izradu novog zapisa u ovo se polje unosi napomena o promjeni glavnog stvarnog naslova, a u polje 517 pristupnica.

S obzirom da bibliografski opis za integrirajuću građu odražava zadnju iteraciju i da se za promijenjeni glavni stvarni naslov ne izrađuju zasebni zapisi, u ovoj se napomeni navode **prethodni naslovi integrirajuće građe**. Za prethodne naslove izrađuju se pristupnice u polju 520.

Primjer: promjena stvarnog naslova integrirajuće građe

200 1# \$a T Portal

\$b Elektronička građa

\$f glavni urednik Goran Žabić

304 ## \$a **Prethodni stv. nasl.:** Moj HT hinet ; HTnet

Primjer: prijevod

304 ## \$a Nasl. izvornika: Opinion on the application of Croatia for membership of the European Union / European Commission

312 Napomena o sporednim stvarnim naslovima i podnaslovima

Tumačenje: Za svaki sporedni stvarni naslov obavezno je izraditi pristupnicu u polju 517.

Primjer: sporedni stvarni naslov

2001# \$a WWW.student.hr

312 ## \$a **Stv. nasl. u zaglavlju HTML:** Studentski informacijski poslužitelj

Primjer: inačica stvarnog naslova na naslovnici

200 1# \$a Pazin

\$b Elektronička građa

\$c Se službene stranice grada Pazina

312 ## \$a **Inačica stv. nasl.:** WWW.pazin.hr

Primjer: napomena o podnaslovu

200 1# \$a Croeos.net

\$b Elektronička građa

\$c Se vaš izvor vijesti iz znanosti

312 ## \$a **U zaglavlju HTML podnasl.:** Znanstveni portal

Primjer: promijenjen podnaslov serijske publikacije

200 0# \$a Vijenac

\$b Elektronička građa

\$f glavni urednik Ivica Matičević

312 ## \$a **Prethodni podnasl.:** Novine Matice hrvatske za književnost, umjetnost i znanost

Promjene podnaslova integrirajuće građe ne bilježimo u napomeni.
Glavni opis izrađuje se prema zadnjoj iteraciji građe.

302 Napomena o jeziku, pismu, književnoj vrsti

Tumačenje: Kada opisivana jedinica građe sadrži i neke tekstove na drugom/drugim jeziku/jezicima, na to se upozorava u ovoj napomeni.

Primjer: napomena o jeziku

101 0# \$a hrv

\$a eng

\$a ger

200 1# \$a Varaždin

\$b Elektronička građa

302 ## \$a Tekst na hrv., na engl. i na njem. jeziku

Primjer: napomena o književnoj vrsti

200 1# \$a Divovski koraci

302 ## \$a Stihovi

328 Napomena o disertaciji

Tumačenje: Navodi se na način koji je propisan za disertacije, bez obzira na medij.

Primjer:

328 ## \$a Ekon. fak., Zagreb, 2004

314 Napomena o podacima o odgovornosti

Tumačenje: Ova se napomena odnosi na sve podatke o odgovornosti, bez obzira jesu li navedeni u polju 200 ili ne.

Primjer:

314 ## \$a Puno ime autorice: Inga Kiseljak-Jarec

Primjer: promjena urednika integrirajuće građe

200 0# \$a Index.hr

\$b Elektronička građa

\$f glavna urednica Andreja Hudika

314 ## \$a Ranije urednik: Matija Babić

305 Napomena o izdanju i bibliografskoj povijesti

Tumačenje: Napomena sadrži podatke o izdanju i bibliografskoj povijesti djela, npr., usporedna izdanja na drugom mediju,⁶ nastavak nekog drugog djela.

⁶ Usporedno izdanje na nekom drugom mediju mogu imati mrežne publikacije na kojima je godina izdavanja 1995. i kasnija.

Primjer: usporedno izdanje na drugom mediju

200 1# \$a Vodič kroz zanimanja

\$b Elektronička građa

305 ## \$a Dostupno i u tiskanom obliku (*napomena se koristi samo za opis omeđene građe*)

452 #1 \$1 001990127038 (identifikator tiskanog izdanja)

Primjer: publikacija je nastavak nekog drugog djela

200 1# \$a Kada me vrijeme povede

\$b Elektronička građa

305 ## \$a "Drugi dio zbirke pjesama Budući bjegunac iz raja istog autora" → zaglavlje

HTML

324 Napomena o izvorniku

Tumačenje: Napomena sadrži podatak da je opisivana jedinica mrežne građe digitalna reprodukcija nekog tiskanog izvornika. Ovu napomenu navodimo za mrežnu građu na kojoj je navedena godina izdavanja ranija od 1995.

Primjer: opisivana jedinica digitalna je reprodukcija tiskane publikacije

a) zapis za digitalnu reprodukciju (labela nlm)

100 ## \$a 20050517e**20031994** y0hrvy0191 ba

200 1# \$a Alkoholizam - što je to?

\$b Elektronička građa

210 ## \$a Rijeka

\$c [Medicinski fakultet (izdavač digitalne reprodukcije na mreži)

\$d 2003 ?]

324 ## \$a Digitalna reprodukcija izd. iz 1994

455 #1 \$1 001940714041 (veza prema zapisu koji opisuje izvornik)

b) zapis za izvornik (labela nam)

100 ## \$a 19940714**d1994**

200 1# \$a Alkoholizam - što je to?

210 ## \$a Rijeka

\$c Duško Wolf (izdavač tiskanoga izvornika)

\$d 1994.

325 ## \$a Internetsko izd. Rijeka : Medicinski fakultet, [2003 ?]

456 #1 \$1 001450517072 (veza prema zapisu koji opisuje digitalnu reprodukciju)

336 Napomena o vrsti i opsegu građe

Tumačenje: Odnosi se na polje 230 i sadrži dodatne podatke o vrsti građe. Osim opširnijih podataka o vrsti građe, npr., mrežne stranice grada, mrežni bilten, mrežne novine, ovdje možemo navesti opseg (veličinu datoteke) za omeđene publikacije.

Primjer: napomena o oznaci vrste građe

230 ## \$a Podaci

336 ## \$a Mrežni časopis

Primjer: napomena o opsegu omeđene publikacije

336 ## \$a Veličina građe: 2MB

315 Napomena o broječanim podacima serijskih publikacija i nizova publikacija

Tumačenje: Odnosi se na pojedinosti o broječanim podacima u polju 207 za serijske publikacije i nakladničke cjeline, npr., o dvostrukoj numeraciji, o prekidu izlaženja publikacije ili podatak da se radi o nenumeriranoj nakladničkoj cjelini.

Primjer: opis nenumerirane nakladničke cjeline

315 ## \$a Nenumerirana nakladnička cjelina

Primjer: opis serijske publikacije

315 ## \$a Ne izlazi 2001-2002

306 Napomena o izdavanju, raspačavanju

Tumačenje: Napomena sadrži pojedinosti o podacima o izdavanju i godini izdavanja.

Primjer: različiti nazivi nakladnika

210 ## \$a [Zagreb?]

\$c Biznis.hr

\$d [2003 ?]-

306 ## \$a Naziv nakladnika preuzet iz impresuma; u datoteci O nama: Conclusio

Ako se smatra potrebnim, u ovoj se napomeni mogu navesti podaci o promjenama mjesta izdavanja i naziva nakladnika neomeđene integrirajuće građe.

307 Napomena o materijalnom opisu

Tumačenje: Sadrži pojedinosti o različitim formatima u kojima je građa dostupna, o boji, zvuku ili o broju stranica za jedinicu građe u formatu PDF.

Primjer:

307 ## \$a Publikacija u formatu PDF; sadrži 52 str

Kada je neka jedinica građe na mreži objavljena u više različitih formata, knjižnica za opis odabire jedan od njih, a za ostale se u napomeni navodi podatak o drugom formatu i adresi na mreži.

Primjer: omeđena publikacija - napomene o broju stranica i dostupnosti u drugom formatu
200 1# \$a Judita
    \$b Elektronička građa
    \$f Marko Marulić
307 ## \$a Publikacija u formatu PDF; sadrži 107 str
307 ## \$a Dostupno i u formatu HTML na istoj adresi
856 4# \$u <http://www.bulaja.com/Marulic/pdf/judita.pdf>

Primjer: serijska publikacija dostupna u drugom formatu
200 0# \$a Signa vitae
    \$b Elektronička građa
    \$f glavna i odgovorna urednica Josipa Bišćan
307 ## \$a Dostupno i u formatu PDF na istoj adresi
856 4# \$u <http://signavitae.pharmamed.com>

327 Napomena o sadržaju i dodacima uz sadržaj

Tumačenje: U ovom su polju tradicionalno dvije različite napomene objedinjene u jednu.⁷ Koristi se za dodatke uz sadržaj omeđenih publikacija kao što su predgovor, pogovor, rječnik.

Primjer:
327 1# \$a Rječnik Judite / sastavio Milan Mogoš

320 Napomena o bibliografiji, kazalu, sažetku

Primjer:
320 ## \$a Kazala

333 Napomena o korisnicima kojima je građa namijenjena

Tumačenje: Odnosi se na korisnike kojima je publikacija namijenjena, a taj se podatak obično nalazi na samoj građi.

Primjer:
333 ## \$a Za studente stomatologije

301 Napomena o identifikacijskim brojevima

Tumačenje: Ova se napomena odnosi na bilo koji identifikacijski broj koji se nalazi na jedinici građe, a nije naveden u poljima za identifikaciju zapisa (0--), ili se ovdje daje komentar u vezi s određenim brojem u zapisu.

⁷ To vrijedi i za druge vrste građe.

334 Napomena o nagradama

Tumačenje: Napomenu navodimo u obliku kako je navedeno na građi kada smatramo da je podatak značajan za korisnike kataloga.

Primjer:

334 ## \$a Nagrada za najbolju hrvatsku web stranicu u kategoriji "Sport i zdravlje" za godinu 2002

316 Napomena o opisivanom primjerku

Tumačenje: Napomena je obavezna za svu integrirajuću građu i serijske publikacije. Sadrži podatak o datumu prvoga opisa i datumu opisa zadnje iteracije, ako je u međuvremenu došlo do promjena publikacije koje se bilježe u opisu. Datum kada je građa opisana navodi se na sljedeći način: *Opis građe dana: dd.mm.gggg.*

Primjer: integrirajuća građa

200 1# \$a Vidilab.com

\$b Elektronička građa

316 ## \$a Opis građe dana: 5.1.2005 (*datum prvoga opisa građe*)

Primjer: prva i zadnja opisivana iteracija integrirajuće jedinice građe

200 1# \$a Give.me 5

\$b Elektronička građa

316 ## \$a Opis građe dana: 11.10.2004. ; zadnji opis prema verziji dana: 2.3.2005 (*datum prvoga opisa i datum opisa zadnje iteracije kada su napravljene promjene u opisu*)

Primjer: serijska publikacija

200 0# \$a Croatica chemica acta

\$b Elektronička građa

207 #0 \$a Vol.69,no.1(1996)-

316 ## \$a Opis prema vol.76,no.3(2003) dana: 27.11.2003 (*podatak o primjerku prema kojem je opis izrađen i podatak o datumu opisa*)

330 Kratak sadržaj ili sinopsis

Tumačenje: Kada se na građi u sažetom obliku nalazi kratak opis sadržaja opisivane jedinice (posebice to nalazimo na mrežnim mjestima institucija, događaja ili projekata), možemo ga navesti u ovoj napomeni ako smatramo da je podatak značajan za korisnike kataloga.

Primjer:

200 1# \$a Zdravlje

330 ## \$a Teme o promicanju zdravlja namijenjene široj populaciji; informiranje i edukacija ciljanih skupina pučanstva o najvažnijim javnozdravstvenim pitanjima.

4- - Blok za povezivanje kataložnih jedinica

Tumačenje: Polja bloka 4-- omogućuju uspostavljanje okomitih hijerarhijskih odnosa, tj. stvaranje veza između dijelova i cjeline, te vodoravnih hijerarhijskih odnosa, tj. stvaranje veza između izdanja u istom ili različitom mediju.

Način uporabe polja u bloku 4-- ilustriran ovdje navedenim primjerima primjenjiv je na sva polja iz ovoga bloka.

Za neomeđenu građu u zapisima u kojima postoje polja 4--, ne unose se napomene iz bloka 3--.

410 Nakladnička cjelina

Tumačenje: Polje se upotrebljava za povezivanje omeđene ili neomeđene građe i nakladničke cjeline ili omeđene publikacije i serijske publikacije kada opisujemo tematski broj časopisa.

Primjer:

1. zapis za nakladničku cjelinu

-bib--430213088-----00000cls1

001 430213088

200 0# \$a Pregledi

\$b Elektronička građa

2. zapis za omeđenu publikaciju povezanu s nakladničkom cjelinom

-bib--440324200-----00000nlm2

200 1# \$a Valutne krize

\$b Elektronička građa

225 2# \$a Pregledi

\$f Hrvatska narodna banka

\$x 1334-0085

410 #1 \$1 001430213088

461 Skup

Tumačenje: Polje služi za povezivanje donje, druge razine opisa s gornjom, prvom razinom.

Primjer:

1. **nam1** (prva razina opisa; navodi se **opća oznaka građe; bez polja 856**)

200 1# \$a Europriručnik I&D
\$b **Elektronička građa**

2. **nam2** (druga razina opisa; **bez opće oznake građe; s poljem 856**)

200 1# Znanja i odlike europskih stručnjaka za informacije i dokumentaciju
461 #1 \$1 001450509118 (*identifikator zapisa gornje, prve razine*)
\$1 2000#\$vVol. 1
856 4# \$u <http://www.hidd.hr/projects/europrirucnik/EUR-vol1.pdf>

421 Prilog / 422 Matična publikacija

Tumačenje: Polje 421 povezuje matičnu publikaciju s prilogom, a polje 422 prilog s matičnom publikacijom.

Primjer:

1. *povezivanje matične publikacije s prilogom*

001 400322024
200 1# \$a Bug on line
\$b Elektronička građa
\$f glavni urednik Miroslav Rosandić
421 #1 \$1 **001400322085** (*identifikator zapisa priloga*)
\$1 5301#\$aMreža\$bOnline
\$1 011##\$a1332-6422

2. *povezivanje priloga s matičnom publikacijom*

001 400322085
200 0# \$a Mreža
\$b Elektronička građa
\$e časopis o digitalnim komunikacijama i naprednim operativnim sustavima
\$f glavni i odgovorni urednik Miroslav Rosandić
422 #1 \$1 **001400322024** (*identifikator zapisa matične publikacije*)
\$1 5301#\$aBug on line
\$1 011##\$a1332-6430

430 Nastavak publikacije / 440 Nastavlja se kao

Tumačenje: Polja se upotrebljavaju za serijsku publikaciju koja je prestala s izlaženjem i nastavlja se pod drugim naslovom.

Primjer:

1. serijska publikacija koja je prestala izlaziti

001 421106187

200 0# \$a Bilten iz područja meteorologije, hidrologije, primijenjene meteorologije i zaštite
čovjekova okoliša

\$b Elektronička građa

\$f glavni urednik Davor Nikolić

440 #1 \$1 001431031034 (*identifikator zapisa sljedećeg naslova*)

\$1 5300#\$aMeteorološki i hidrološki bilten\$bOnline

\$1 011##\$a1334-3025

530 1# \$a Bilten iz područja meteorologije, hidrologije,
primijenjene meteorologije i zaštite čovjekova okoliša

\$b Online

2. serijska publikacija koja je nastavak gore opisane jedinice

001 431031034

200 0# \$a Meteorološki i hidrološki bilten (*novi stv. nasl. koji zamjenjuje prethodni*)

\$b Elektronička građa

\$f glavni i odgovorni urednik Branko Gelo

430 #1 \$1 001421106187 (*identifikator zapisa prethodnog naslova*)

451 Druga izdanja u istome mediju

Tumačenje: Upotrebljava se za povezivanje jedinica čiji se sadržaj objavljuje na mreži usporedno na dva jezika. Svaka se katalogizira u odvojenom zapisu i povezuju identifikatorom zapisa poljima 451.

Primjer: omeđena integrirajuća građa

1. zapis za hrvatski jezik

001 430703083

101 0# \$a hrv

200 1# \$a Treći Papin pohod Hrvatskoj

\$b Elektronička građa

\$e 5.-9.VI.2003

451 #1 \$1 001440923098 (*identifikator zapisa engl. izdanja*)

2. zapis za engleski jezik

001 440923098

101 0# \$a eng

200 1# \$a The Pope's third apostolic visit to Croatia

\$b Elektronička građa

\$e 5-9 june 2003

451 #1 \$1 001430703083 (*identifikator zapisa hrv. izdanja*)

Primjer: neomeđena integrirajuća građa

1. zapis za hrvatski jezik

001 430220137

101 0# \$a hrv

200 0# \$a Hina news line

\$b Elektronička građa

451 #1 \$1 001430220138 (*identifikator zapisa engl. izdanja*)

\$1 5300# \$a Hina news line \$b English ed.

\$1 011## \$a 1334-0034

530 0# \$a Hina news line

\$b Hrvatsko izd.

2. zapis za engleski jezik

001 430220138

101 0# \$a eng

200 0# \$a Hina news line

\$b Elektronička građa

451 #1 \$1 001430220137

\$1 5300# \$a Hina news line \$b Hrvatsko izd. (*identifikator zapisa hrv. izdanja*)

\$1 011## \$a 1334-0026

530 0# \$a Hina news line

\$b English ed.

452 Drugo izdanje u drugom mediju

Tumačenje: Upotrebljava se za povezivanje jedinice koja se katalogizira s drugim izdanjem te jedinice u drugom mediju, npr., tiskana knjiga ili CD-ROM i mrežna građa. Svaka se katalogizira u odvojenom zapisu i povezuju poljima 452.

Primjer: omeđena publikacija

1. zapis za publikaciju na mreži

001 440713131

200 1# \$a Ususret Svjetskoj godini fizike 2005

\$b Elektronička građa

\$e zbornik predavanja

305 ## \$a Dostupno i u tiskanom obliku

452 #1 \$1 001440526181 (*identifikator zapisa tiskanog izdanja*)

2. zapis za tiskanu publikaciju

001 440526181

200 1# \$a Ususret Svjetskoj godini fizike 2005.

\$e zbornik predavanja

305 ## \$a Dostupno i na internetu

452 #1 \$1 001440713131 (*identifikator zapisa mrežnog izdanja*)

Primjer: serijska publikacija

1. zapis za publikaciju na mreži

200 1# \$a Geologia Croatica online

\$b Elektronička građa

452 #1 \$1 001930309193 (*identifikator zapisa tiskanog izdanja*)

\$1 5300#SaGeologia Croatica

\$1 011##Sa1330-030X

2. zapis za publikaciju u tiskanom mediju

200 1# \$a Geologia Croatica

452 #1 \$1 001411220034 (*identifikator zapisa mrežnog izdanja*)

\$1 5300#SaGeologia Croatica online

\$1 011##Sa1333-4875

455 Reprodukcija publikacije

Tumačenje: Polje sadrži vezu prema zapisu izvornika.

Primjer:

1. zapis za digitalna reprodukciju na mreži

100 ## \$a 20050517e**20031994**

200 1# \$a Alkoholizam - što je to?

\$b Elektronička građa

324 ## \$a Digitalna reprodukcija izd. iz 1994

455 #1 \$1 001940714041 (*identifikator zapisa izvornika*)

2. zapis za izvornik u tiskanom obliku

200 1# \$a Alkoholizam - što je to?

325 ## \$a Internetsko izd. Rijeka : Medicinski fakultet, [2003 ?]

456 #1 \$1 001450517072 (*identifikator zapisa digitalne reprodukcije*)

5- - Blok srodnih naslova

500 Jedinstveni stvarni naslov

Tumačenje: Polje se koristi za utvrđeni oblik stvarnog naslova određenog djela pod kojim se okupljaju sva izdanja, prijevodi i preradbe.

\$3 Identifikator preglednog zapisa

\$a Jedinstveni stvarni naslov

\$m Jezik

Tumačenje: Koriste se kratice za jezike iz Dodatka VII PPIAK-a. Kod anonimnih omeđenih publikacija koje su prijevod s nekog drugog jezika ne koristi se potpolje \$3.

Primjer:

500 10 \$a Euroguide LIS
\$m hrv. prijevod

510 Usporedni stvarni naslov

Tumačenje: Za omeđene publikacije polje koristimo samo kod anonimnih publikacija. Za neomeđenu građu uvijek se u ovom polju daje pristupnica za usporedni stvarni naslov.

\$a Usporedni stvarni naslov

\$e Podnaslov

\$z Jezik stvarnog naslova

Tumačenje: Koriste se kodovi za jezik navedeni u *Priručniku za UNIMARC: bibliografski format*.

Primjer:

200 1# \$a Fakultet strojarstva i brodogradnje
\$b Elektronička građa
\$e Sveučilište u Zagrebu
\$d Faculty of Mechanical Engineering and Naval Architecture
\$e University of Zagreb
510 1# \$a Faculty of Mechanical Engineering and Naval Architecture
\$e University of Zagreb
\$z eng

517 Ostali sporedni stvarni naslovi

Tumačenje: Polje se koristi za sve sporedne stvarne naslove koji se javljaju na različitim mjestima u publikaciji, npr., u zaglavlju HTML-a, na naslovnici ili negdje drugdje na građi i za promjene glavnog stvarnog naslova koje ne zahtijevaju izradu novog zapisa.

\$a Sporedni stvarni naslov

\$e Podnaslov

Primjer: sporedni stvarni naslovi u zaglavlju HTML-a

200 0# \$a Signa vitae
\$b Elektronička građa
312 ## \$a Stv. nasl. u zaglavlju HTML: Signavitae online : specijalizirani medicinski časopis
517 1# \$a Signavitae online
\$e specijalizirani medicinski časopis

520 Prethodni stvarni naslov

Primjer: prethodni stvarni naslov integrirajuće građe

200 1# \$a T Portal

\$b Elektronička građa

\$f glavni urednik Goran Žabić

304 ## \$a Prethodni stv. nasl.: Moj HT hinet ; HTnet

520 1# \$a Moj HT hinet

520 1# \$a HTnet

530 Ključni naslov (serijske publikacije)

Tumačenje: Koristi se za neomeđenu građu. Ključni naslov neomeđene građe jedinstveni je naslov koji **dodjeljuje nacionalni ured za ISSN**. Sastoji se od glavnog stvarnog naslova i kvalifikacije (dopune) za nejedinstvene i generičke glavne stvarne naslove. Ključni se naslov navodi i kada je isti kao glavni stvarni naslov. Indikator ključnog naslova u tom je slučaju 0, a u svim drugim slučajevima 1.

532 Prošireni stvarni naslov

Tumačenje: Polje se koristi kada glavni stvarni naslov počinje akronimom, kraticom, brojem ili simbolom.

Primjer: naslov počinje akronimom

200 0# \$a GONG

\$b Elektronička građa

532 10 \$a Građani organizirano nadgledaju glasanje

Primjer: naslov počinje brojem

200 1# \$a 55 preporuka za povećanje konkurentnosti Hrvatske

\$b Elektronička građa

532 11 \$a Pedeset pet preporuka za povećanje konkurentnosti Hrvatske

Primjer: generički stvarni naslov niza (kada nema ključnog naslova u polju 530, koristi se polje 532 s indikatorima 13)

200 1# \$a Biblioteka Online

\$b Elektronička građa

\$f Društvo za promicanje književnosti na novim medijima

532 13 \$a Biblioteka Online (Društvo za promicanje književnosti na novim medijima)

540 Dodatni naslov koji daje katalogizator

Tumačenje: Polje se koristi za dodatni naslov po kojem je publikacija prepoznatljiva, ili za dijelove naslova.

Primjer: naslov pod kojim je publikacija poznatija

200 1# \$a Sveučilišni računski centar

\$b Elektronička građa

540 1# \$a Srce

Primjer: dio naslova

200 1# \$a Okrugli stol Nove tehnologije i usluge u pokretnim knjižnicama, Osijek,
12. svibnja 2003.

\$b Elektronička građa

540 1# \$a Nove tehnologije i usluge u pokretnim knjižnicama

7- - Blok podataka o odgovornosti

Tumačenje: Polja bloka 7- - sadrže odrednice za osobe i korporativna tijela odgovorna za stvaranje bibliografske jedinice koju opisujemo.

a) Osobne odrednice:

700 Osobno ime – primarna odgovornost

Tumačenje: U polje se unosi odrednica za ime autora.

701 Osobno ime – alternativna odgovornost

Tumačenje: U polje se unosi odrednica za ime drugog autora, a u ponovljivo polje 701/1 odrednica za ime trećeg autora. U polje 701 unosi se i odrednica za ime prvog autora kad ih je više od tri.

702 Osobno ime – sekundarna odgovornost

Tumačenje: U polje se unosi odrednica za ime prvog urednika, u ponovljivo polje 702/1 odrednica za ime drugog urednika, a u drugo ponovljivo polje 702/2 odrednica za ime trećeg urednika. U polje 702 unosi se odrednica za ime prvog urednika kad ih je više od tri. U ovom se polju koristi i potpolje **\$4 Kôd koji se odnosi na vrstu autorstva**. U bibliografski zapis unosi se kôd prema popisu u *Priručniku za UNIMARC: bibliografski format*, Dodatak C: Kodovi za vrstu autorstva.

Za osobna **imena urednika neomeđene građe** (serijske publikacije, integrirajuća građa) koja se navode u polju 200, ne unose se pristupnice u polju 702.

b) Korporativne i formalne odrednice

710 Naziv korporativnog tijela – primarna odgovornost

Tumačenje: Polje se koristi za unos odrednice za naziv prvoga korporativnog autora.

711 Naziv korporativnog tijela – alternativna odgovornost

Tumačenje: U polje se unosi odrednica za naziv drugoga korporativnog autora, a u ponovljivo polje 711/1 odrednica za naziv trećega korporativnog autora.

712 Naziv korporativnog tijela – sekundarna odgovornost

Tumačenje: U polje se unosi odrednica za naziv prvoga korporativnog urednika, u drugo ponovljivo polje 712/1 odrednica za naziv drugoga korporativnog urednika, a u treće ponovljivo polje 712/2 odrednica za naziv trećega korporativnog urednika. U polje 712 unosi se i naziv prvoga korporativnog urednika kad ih je više od tri.

Unosi se uvijek za neomeđenu građu kada se u potpoljima 200 \$a, \$e, \$f navodi naziv korporativnog tijela spomenutog u glavnom naslovu.

Unosi se uvijek za anonimne omeđene publikacije kada se u potpoljima 200 \$a, \$e, \$f navodi naziv korporativnog tijela spomenutog u glavnom naslovu.

Primjer: serijska publikacija

200 0# \$a Alkohološki glasnik

\$b Elektronička građa

\$e mjesečnik Zajednice klubova liječenih alkoholičara Zagreba

\$g glavni i odgovorni urednik Vesna Golik-Gruber

712 02 \$3 210124004

\$a Zajednica klubova liječenih alkoholičara Zagreba

8- - Blok međunarodne uporabe

801 Polje izvora podataka

Tumačenje: Iako u opisu mrežne građe u nekim dijelovima odstupamo od PPIAK-a, u potpolju \$g navodimo podatak HR PPIAK.

Primjer:

801 #0 \$a HR

\$b NSK

\$g HR PPIAK

802 Ured za ISSN

Tumačenje: Polje sadrži kôd za nacionalni ured za ISSN dodijeljen od Međunarodnog središta za ISSN. Upisuje ga nacionalni ured za ISSN.

856   Elektronička lokacija i pristup

1. indikator: način pristupa
4 – HTTP

Tumačenje: Prvi je indikator uvijek 4.

2. indikator: nije određen

\$u Jedinствена адреса грађе

Tumačenje: Potpolje sadrži jedinstvenu adresu грађе (URL) potrebnu za pristup opisanoj mrežnoj jedinici грађе.

\$z Napomena za korisnike

Primjer: napomena za korisnike - potpolje \$z
200 1# \$a Elektroničke novosti o knjižničarstvu na internetu
      \$b Elektronička грађа
856 4# \$u http://www.ring.net/coni/moje_novosti.html
\$z potpuni sadržaj dostupan uz pretplatu

Tumačenje: Polje je ponovljivo kad postoji više адреса za pristup.

Primjer: ponovljivo polje 856
200 1# \$a Državni hidrometeorološki zavod
856 4# \$u <http://meteo.hr>
856 4# \$u <http://klima.hr>
856 4# \$u <http://vrijeme.hr>

9- -   **Blok za nacionalnu uporabu**

Tumačenje: Pri opisu mrežne грађе ne koriste se polja 990 Signatura, 991 Inventarni broj i 992 Interna lokacija dokumenta.

998   **Interna potreba službi NSK**

Tumačenje: Upisuju se 4 slova i 4 brojke, tj. šifra katalogizatora te godina i mjesec unosa, npr., 998 ## \$s SPEO0502

7 OPIS VIŠEDIJELNIH OMEĐENIH PUBLIKACIJA - DVORAZINSKI POSTUPAK

Opća oznaka građe [Elektronička građa] navodi se samo na gornjoj razini. Internetska adresa na kojoj nalazimo podatke za zapis gornje razine upisuje se u napomenu o načinu pristupa, polje 337, a ne u polje 856.

Ako su podaci u poljima 205, 210, 230, 304, 337 jednaki za sve jedinice, navode se samo na gornjoj razini.

Obavezna polja i potpolja UNIMARC-a za opis prve razine:

- 001** Oznaka zapisa - **nlm1**
- 100 Opći podaci za obradu
- 101 Jezik jedinice
- 102 Zemlja izdavanja/proizvodnje
- 135 Polje kodiranih podataka: elektronička građa**
- 200 Stvarni naslovi i podaci o odgovornosti
  - \$a Glavni stvarni naslov
  - \$b Opća oznaka građe**
- 230 Skupina posebne građe: svojstva elektroničke građe**
- 210 Izdavanje, raspačavanje itd.
- 304 Napomena o izvoru stvarnog naslova
- 337 Napomena o načinu pristupa
- 801 Polje izvora podataka

Polja i potpolja UNIMARC-a za opis druge razine:

- 001** Oznaka zapisa - **nlm2**
- 100 Opći podaci za obradu
- 101 Jezik jedinice
- 102 Zemlja izdavanja/proizvodnje
- 135 Polje kodiranih podataka: elektronička građa**
- 200 Stvarni naslovi i podaci o odgovornosti
  - \$a Glavni stvarni naslov
  - \$b Opća oznaka građe (ne upisuje se na drugoj razini)**
- 230 Skupina posebne građe: svojstva elektroničke građe**
- 304 Napomena o izvoru stvarnog naslova
- 461** Skup
- 801 Polje izvora podataka
- 856 Elektronička lokacija i pristup**

Primjer za dvorazinski opis vidjeti u poglavlju *Potpuni primjeri opisa*.

8 POTPUNI PRIMJERI OPISA

Primjer 1: Nakladnička cjelina

-bib-- 421209212 -----00000nls1 2200000 45 -----

001 421209212
100 ## \$a 20021209a20029999 y0hrvy0191 ba
101 0# \$a hrv
102 ## \$a HR
110 ## \$a buu 0xx0co
135 ## \$a zrnn nnnuunuu
200 1# \$a Biblioteka Mali rakun
    \$b Elektronička građa
    \$f Društvo za promicanje književnosti na novim medijima
    \$g urednik Krešimir Pintarić
207 #0 \$a 1(2002)- .
210 ## \$a Osijek
    \$c DPKM
    \$d 2002- .
230 ## \$a Podaci
304 ## \$a Stv. nasl. s naslovnice
316 ## \$a Opis građe dana: 8.12.2002
337 ## \$a Pristup: World Wide Web. URL: <http://www.elektronickeknjige.com/index.htm>
540 1# \$a Mali rakun
712 02 \$3 250411098
    \$a Društvo za promicanje književnosti na novim medijima
    \$c Zagreb
801 #0 \$a HR
    \$b NSK
    \$g HR PPIAK

Primjer 2: Serijska publikacija

-bib--400320067-----00000cls1 2200000 45 -----04/03/05--

011 ## \$a 1332-8166
100 ## \$a 20000320a19979999 y0hrvy0191 ba
101 0# \$a eng
102 ## \$a HR
    \$b H
110 ## \$a agaz 0xx0co
135 ## \$a vrcn nnnuuuuu
200 0# \$a Croatian medical journal
    \$b Elektronička građa
    \$c journal of the Medical Schools at the Universities in Zagreb, Osijek, Rijeka, and Split
    \$d official publication of the World Association of Croatian Physicians (WACP) and Croatian Academy of Medical Sciences (CAMS)
    \$f editors-in-chief Matko Marušić, Ana Marušić

207 #0 \$a Vol.37,no.1(Mar. 1996)- .
 210 ## \$a Zagreb
     \$c Medicinska naklada
     \$d 1997- .
 230 ## \$a Podaci
 304 ## \$a Stv. nasl. s naslovnice
 312 ## \$a Prethodni podnasl.: Founded in 1953 as Acta facultatis medicae Zagrebiensis :
     journal of the World Association of Croatian Physicians (W.A.C.P.)
 316 ## \$a Opis građe prema vol.42,no.4(2001) dana: 20.03.2000. ; zadnji opis prema verziji
     dana 05.07.2005
 320 ## \$a Summaries
 320 ## \$a Autorsko i predmetno kazalo u vol.40,no.4(1999)
 326 ## \$a Dvomjesečno
     \$b 2001-
 336 ## \$a Mrežni časopis
 337 ## \$a Zahtjevi sustava: Adobe Acrobat Reader
 337 ## \$a Pristup: World Wide Web
 452 #1 \$1 001920710064
     \$1 5300#\$aCroatian medical journal
     \$1 011##\$a0353-9504
 530 0# \$a Croatian medical journal
     \$b Online
 531 ## \$a Croat. med. j.
     \$b Online
 675 ## \$a 61
 712 02 \$3 990325033
     \$a Svjetski zbor hrvatskih liječnika
     \$c Bremen
 712 02 \$3 990119057
     \$a Akademija medicinskih znanosti Hrvatske
     \$c Zagreb
 801 #0 \$a HR
     \$b NSK
     \$g HR PPIAK
 802 ## \$a 30
 856 4# \$u <http://www.cmj.hr>
     \$z od vol.38,no.1(Mar. 1996)-vol.38,no.4(June 1998) samo sažeci članaka

Primjer 3: Neomedena integrirajuća građa

bib--400512091-----00000cls1 2200000 45 -----10/02/05--

001 400512091
 011 ## \$a 1333-9338
 100 ## \$a 20000512a19999999 y0hrvy0191 ba
 101 0# \$a hrv
 102 ## \$a HR
     \$b H
110 ## \$a gpaz 0xx0co

135 ## \$a vrcn nnnuuuuu
 200 0# \$a Klik
     \$b Elektronička građa
     \$f glavni urednik Ivan Palijan
 210 ## \$a Zagreb
     \$c Sanoma magazines
     \$d 1999- .
 230 ## \$a Podaci
 304 ## \$a Stv. nasl. s naslovnice
 312 ## \$a Stv. nasl. u zaglavlju HTML: Klik magazin
 316 ## \$a Opis građe dana: 31.03.2004. ; zadnji opis prema verziji dana: 15.02.2005
 326 ## \$a Osvremenjuje se dnevno
 337 ## \$a Pristup: World Wide Web
 452 #1 \$1 001410612076
     \$1 5300#\$aKlik\$bZagreb
     \$1 011##\$a1333-2406
 517 1# \$a Klik magazin
 530 1# \$a Klik
     \$b Online
 531 ## \$a Klik
     \$b Online
 675 ## \$a 379.8
 801 #0 \$a HR
     \$b NSK
     \$g HR PPIAK
 802 ## \$a 30
 856 4# \$u http://www.klik.hr

Primjer 4: Omedena publikacija

-bib--441102046-----00000nlm0 2200000 45 -----10/02/05--

001 441102046
 005 ## \$a 20041119161700.1
 100 ## \$a 20041102d1999 y0hrvy0191 ba
 101 0# \$a hrv
 102 ## \$a HR
 135 ## \$a drc u---uuuuu
 200 1# \$a Vodič kroz zanimanja
     \$b Elektronička građa
     \$f voditelj i urednik Branimir Šverko
     \$g izrada i programiranje web stranica Andrej Zaluški, Jasmin Klindžić i Marijana Glavica
     \$g autori tekstova Lidija Arambašić ... [et al.]
     \$g ilustracije Maja Nikin
 205 ## \$a Elektroničko izd.
 210 ## \$a Zagreb
     \$c Filozofski fakultet
     \$d cop. 1999.

230 ## \$a Tekstovni podaci
 304 ## \$a Stv. nasl. s naslovnice
 305 ## \$a Dostupno i u tiskanom obliku
 320 ## \$a Kazalo
 334 ## \$a Ove stranice dobile su 3. nagradu žirija na web festivalu
     u okviru CARNet Users Conference CUC '99
 337 ## \$a Pristup: World Wide Web
 452 #1 \$1 001990127038
 606 ## \$3 990215070
     \$a Zanimanja
     \$y Hrvatska
     \$j Vodič
 675 ## \$a 331.54(497.5)(035)(086.8)
 702 11 \$3 910703035
     \$a Šverko
     \$b Branimir
     \$4 340
 801 #0 \$a HR
     \$b NSK
     \$g HR PPIAK
 856 4# \$u <http://mrav.ffzg.hr/zanimanja/>

Primjer 5: Omeđena integrirajuća građa

-bib--430703083-----00000nlm0 2200000 45 -----10/02/05--

001 430703083
 100 ## \$a 20030703d2003 y0hrvy0191 ba
 101 0# \$a hrv
 102 ## \$a HR
110 ## \$a guu 0xx0co
 135 ## \$a vrcuauuuuuuuu
 200 1# \$a Treći Papin pohod Hrvatskoj
     \$b Elektronička građa
     \$e 5.-9.VI.2003.
     \$f odgovorni urednik Anton Šuljić
 210 ## \$a Zagreb
     \$c Tiskovni ured Hrvatske biskupske konferencije
     \$d 2003.
 230 ## \$a Podaci i programi
 304 ## \$a Stv. nasl. s naslovnice
 307 ## \$a Sa zvukom
 312 ## \$a Stv. nasl. u zaglavlju HTML: Papa.hr
 316 ## \$a Opis građe dana: 3.7.2003
 337 ## \$a Zahtjevi sustava: Real Player, NetShow Player
 336 ## \$a Mrežne stranice događaja
 337 ## \$a Pristup: World Wide Web
 451 #1 \$1 001440923098
 517 1# \$a Papa.hr

600 #0 \$3 980707151
 \$a Iohannes Paulus
 \$d II
 \$c papa
 \$x Pastoralni posjeti
 \$y Hrvatska
 675 ## \$a 25(497.5)"2003":262.13 Iohannes Paulus II, papa
 702 11 \$3 910612039
 \$a Šuljić
 \$b Anton
 \$4 340
 702 10 \$3 910319121
 \$a Iohannes Paulus
 \$d II
 \$c papa
 \$4 280
 801 #0 \$a HR
 \$b NSK
 \$g HR PPIAK
 856 4# \$u <http://www.papa.hr/>

Primjer 6: Dvorazinski opis omeđene publikacije

Zapis za gornju razinu

bib--450509118-----00000nlm1

001 450509118
 005 ## \$a 20050614135800.1
 010 ## \$a 953-99965-0-3
 \$b cjelina
 100 ## \$a 20050509d2005 y0hrvy0191 ba
 101 1# \$a hrv
 \$c eng
 102 ## \$a HR
 135 ## \$a drbu ---uuuuu
 200 1# \$a Europriručnik I&D
\$b Elektronička građa
 \$e pripremljeno uz pomoć Europske komisije u okviru programa Leonardo da Vinci
 \$f prijevod Neda Banić
 205 ## \$a Digitalno izd.
 210 ## \$a Zagreb
 \$c HID [i. e.] Hrvatsko informacijsko i dokumentacijsko društvo
 \$d 2005.
 230 ## \$a Tekstovni podaci
 304 ## \$a Stv. nasl. s mrežnih stranica nakladnika
 304 ## \$a Prijevod djela: Euroguide LIS
 314 ## \$a Na vrhu nasl. zaslona: Europsko vijeće informacijskih i dokumentacijskih usluga
 (ECIA)

314 ## \$a Izv. oblik naziva korporativnog tijela: European Commission
337 ## \$a Pristup: World Wide Web. URL:
http://www.hidd.hr/projects/euoprirucnik/euoprirucnik.php
500 10 \$a Euroguide LIS
\$m hrv. prijevod
712 02 \$3 991208030
\$a European Commission
\$4 280
801 #0 \$a HR
\$b NSK
\$g HR PPIAK

Zapis za drugu razinu

-bib--450509142-----00000nlm2 2200000

005 ## \$a 20050509143900.1
010 ## \$a 953-99965-1-1
100 ## \$a 20050509d2005 y0hrvy0191 ba
101 1# \$a hrv
\$c eng
102 ## \$a HR
135 ## \$a drbu ---uuuuu
200 1# \$a Znanja i odlike europskih stručnjaka za informacije i dokumentaciju
304 ## \$a Stv. nasl. s nasl. zaslona
304 ## \$a Prijevod djela: Competencies and aptitudes for European information professionals,
2. izmijenjeno izd., 2004
307 ## \$a Publikacija u formatu PDF; sadrži 129 str
320 ## \$a Kazalo
336 ## \$a Veličina građe: 450 KB
461 #1 \$1 001450509118
\$1 2000#\$vVol. 1
500 10 \$a Competencies and aptitudes for European information professionals
\$m hrv. prijevod
801 #0 \$a HR
\$b NSK
\$g HR PPIAK
856 4# \$u http://www.hidd.hr/projects/euoprirucnik/EUR-vol1.pdf
\$z ispisivanje dopušteno samo za osobnu upotrebu

LITERATURA

Blažević, Dorica; Vesna Hodak. *Upute za katalogizaciju omeđenih publikacija i nizova publikacija*. 2. dopunjeno izd. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2001.

Boehr, Diane L.; Alice E. Jacobs. *Integrating resources : a cataloging manual* [online]. Washington, D. C. : Library of Congress, Program for Cooperative Cataloging, BIBCO, 2003. [citirano: 10.12.2004.]. Pristup: <<http://www.loc.gov/catdir/pcc/bibco/irman.pdf>>

Guidelines for the use of field 856 [online]. Revised March 2003. Washington, D. C. : Library of Congress, Network Development and MARC Standards Office, 2003. [citirano: 12.12.2004.]. Pristup: <<http://www.loc.gov/marc/856guide.html>>

Hodak, Vesna. *Upute za uporabu formata UNIMARC za kataložni opis omeđenih publikacija i nizova publikacija* [online]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2005. [citirano: 20.4.2005.]. Pristup: <<http://www.nsk.hr/e-izdanja/omedjene.pdf>>

ISBD(CR) : International standard bibliographic description for serials and other continuing resources : revised from ISBD(S). Muenchen : K. G. Saur, 2002.

ISBD(CR) : Međunarodni standardni bibliografski opis serijskih publikacija i druge neomeđene građe. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2005.

ISBD(ER) : Međunarodni standardni bibliografski opis elektroničke građe. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2001.

ISSN manual : cataloguing part. Paris : ISSN International Centre, 2003.

Olson, Nancy B.(editor). *Cataloging Internet resources : a manual and practice guide* [online]. Dublin, OH : OCLC, [2002?]. [citirano 22.11.2004.]. Pristup: <<http://www.oclc.org/support/documentation/worldcat/cataloging/internetguide/default.htm>>

Priručnik za UNIMARC : bibliografski format / prevela i priredila Mirna Willer. 2. hrvatsko izd. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica ; Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1999.

Smjernice za uporabu formata UNIMARC za opis elektroničke građe [online] / prevela i hrvatske primjere izradila Sofija Klarin. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2003. [citirano: 12.12.2004.]. Pristup: <<http://www.nsk.hr/e-izdanja/421118093.htm>>

Verona, Eva. *Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga*. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1983-1986.

DODATAK: obavezna polja UNIMARC-a za opis mrežnih publikacija

Serijske mrežne publikacije - labela nls1

- 001 Identifikator zapisa
- 100 Opći podaci za obradu
- 101 Jezik jedinice
- 102 Zemlja izdavanja/proizvodnje
- 110 Polje kodiranih podataka: serijske publikacije
- 135 Polje kodiranih podataka: elektronička građa
- 200 Stvarni naslovi i podaci o odgovornosti
- 230 Skupina posebne građe: svojstva elektroničke građe
- 207 Skupina posebne građe: broježani podaci
- 210 Izdavanje, raspačavanje itd.
- 326 Napomena o učestalosti
- 337 Napomena o pristupu
- 304 Napomena o stvarnom naslovu
- 316 Napomena o opisivanom primjerku
- 801 Polje izvora podataka
- 856 Elektronička lokacija i pristup

Neomeđena integrirajuća građa – labela nls1

- 001 Identifikator zapisa
- 100 Opći podaci za obradu
- 101 Jezik jedinice
- 102 Zemlja izdavanja/proizvodnje
- 110 Kodirani podaci za integrirajuću građu
- 135 Polje kodiranih podataka: elektronička građa
- 200 Stvarni naslovi i podaci o odgovornosti
- 230 Skupina posebne građe: svojstva elektroničke građe
- 210 Izdavanje, raspačavanje itd.
- 326 Napomena o učestalosti
- 337 Napomena o pristupu
- 304 Napomena o stvarnom naslovu
- 316 Napomena o opisivanom primjerku
- 801 Polje izvora podataka
- 856 Elektronička lokacija i pristup

Nakladnička cjelina na mreži - labela nls1

- 001 Identifikator zapisa
- 100 Opći podaci za obradu
- 101 Jezik jedinice
- 102 Zemlja izdavanja/proizvodnje
- 110 Polje kodiranih podataka: serijske publikacije
- 135 Polje kodiranih podataka: elektronička građa

- 200 Stvarni naslovi i podaci o odgovornosti
- 230 Skupina posebne građe: svojstva elektroničke građe
- 207 Skupina posebne građe: brožčani podaci
- 210 Izdavanje, raspačavanje itd.
- 337 **Napomena o pristupu**
- 304 Napomena o stvarnom naslovu
- 315 **Napomena o numeričkim podacima**
- 316 Napomena o opisivanom primjerku
- 801 Polje izvora podataka

Integrirajuća omeđena građa - labela nlm

- 001 Identifikator zapisa
- 100 Opći podaci za obradu
- 101 Jezik jedinice
- 102 Zemlja izdavanja/proizvodnje
- 110 **Kodirani podaci za integrirajuću građu**
- 135 Polje kodiranih podataka: elektronička građa
- 200 Stvarni naslovi i podaci o odgovornosti
- 210 Izdavanje, raspačavanje itd.
- 230 Skupina posebne građe: svojstva elektroničke građe
- 337 Napomena o pristupu
- 304 Napomena o stvarnom naslovu
- 316 Napomena o opisivanom primjerku
- 801 Polje izvora podataka
- 856 Elektronička lokacija i pristup

Omeđena publikacija - labela nlm

- 001 Identifikator zapisa
- 100 Opći podaci za obradu
- 101 Jezik jedinice
- 102 Zemlja izdavanja/proizvodnje
- 135 Polje kodiranih podataka: elektronička građa
- 200 Stvarni naslovi i podaci o odgovornosti
- 210 Izdavanje, raspačavanje itd.
- 230 Skupina posebne građe: svojstva elektroničke građe
- 337 Napomena o pristupu
- 304 Napomena o stvarnom naslovu
- 801 Polje izvora podataka
- 856 Elektronička lokacija i pristup